

Volja po pošti: ==

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za pol leta " " " " 13.—
za četrt leta " " " " 6:50
za en mesec " " " " 2:20
za Nemčijo celoletno " 29.—
za ostalo inozemstvo " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za pol leta " " " " 12.—
za četrt leta " " " " 6.—
za en mesec " " " " 2.—

V upravi prejeman mesečno K 1:50

SLOVENEK

Inserati: ==

Enostopna petitvrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v
za dvakrat . . . . . " 13 "
za trikrat . . . . . " 10 "
za večkrat primeren popnat.

Poslano in rekl. notice:

enostopna petitvrsta (72 mm)
30 vinarjev

Izhaja: ==

vsak dan, izvenimi nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. ==

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. —
Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Baron Hein je lažnik.

Ta stavek ponavlja koroški slovenski list »Mir« neprenehoma, številka za številko in — čujte in strmite! — koroški deželni predsednik baron Hein pa molči in ne najde nobenega sredstva, da bi zavrnil to očitanje ali vsaj prisilil koroške Slovence k molčanju. Tako rad je odpiral svoja usta, kadar je na primer v deželnem zboru slovenski poslanec Grafenauer žigosal postopanje njegovih uradnikov ter se potegoval za čast njemu podrejenih oseb, a sedaj, ko gre za njegovo osebno čast, išče in išče že nekaj tednov, a ni še mogel najti nobenega sredstva, da bi se opral.

Kakor znano, je baron Hein brat onega barona Heina, katerega ima slovensko ljudstvo na Kranjskem še v neprijetnem spominu. Dovolj bo torej, ako povemo, da ni niti za las boljši od svojega brata, ki je v zvezi s slovenskimi liberalci paševal na Kranjskem, dokler se ni našim vrlim poslancem posrečilo, da so ga pregnali iz dežele. Samo soli v glavi ima koroški Hein veliko manj, kakor jo je imel kranjski.

Sedaj pa hočemo razložiti, za kaj gre, dasiravno utegne to biti Slovincem na Kranjskem že več ali manj znano.

Ko je koroški Hein razpustil slovensko politično društvo, je moral navesti v dotičnem uradnem odloku tudi vzrok tega dejanja. Je že taka postava pri nas v Avstriji in slednjič se mora udi baron Hein, če tudi pašuje na Koroškem, včasih vendarle ozirati na cesarske postavbe. Takih časov ni niti na Turškem več, da bi mogel kak turški paša kar na kol natakniti človeka, ne da bi mu povedal, zakaj mu je velel poriniti kol v trebuh. Dasiravno je baron Hein že star in rojen menda v časih, ko ni bilo v Avstriji ustave in so uradniki lahko postopali z ljudmi čisto po svoji volji, kot s čredo koštrunov, se mora vendar včasih spomniti, da se sedaj nahajajo tudi postavbe, ki vežejo uradnike, in ena takih postav veli, da mora državna oblast, ako razžene kakšno društvo, povedati v dotičnem uradnem razlogu vse vzroke, ki so oblast napotili k temu koraku.

Baron Hein je torej mislil in mislil in je iztuhtal, da je razpustil društvo radi tega, »ker je priredilo zasebno ljudsko štetje«. Ta njegov korak in še bolj navedeni vzrok je pa vzbudil pozornost cele Avstrije in po celi državi so ljudje spoznali, da se na Koroškem vlada po nekem drugačnem načinu, kakor pa drugod. Ljudi šteti

menda vendar ni zoper nobeno, niti božjo, niti človeško postavbo.

Ta izgovor barona Heina je vzbudil torej po celi Avstriji veliko začudenje in koroški deželni predsednik se je praskal za ušesi in slednjič izpraskal iz svoje glave sledeče:

Koroški uradni list je prinesel poluradno razlago prvega uradnega odloka. V tej razlagi ali pravzaprav zagovoru barona Heina se pa trdi, da je bilo društvo razpuščeno, »ker je priredilo zasebno ljudsko štetje«, dalje pa tudi, »ker se je vmešavalo v druge, uradne posle ljudskega štetja«. S tem — je mislil baron Hein — bo neprijetna zadeva odpravljena s sveta. Zgodilo se je pa narobe. Koroški Slovenci tudi niso buteljni, ki ne bi znali brati črk. Pogledali so oha spisa, ju primerili med sabo in potegnili zaključek:

Poluradna izjava barona Heina govori nekaj drugega, kakor pa uradni odlok ravnostnega gospoda.

V uradnem odloku pravi, da je bilo društvo razpuščeno samo radi tega, ker je priredilo zasebno ljudsko štetje, v poluradni izjavi pa trdi baron Hein, da je bilo društvo razpuščeno ne samo radi tega, ampak tudi, ker se je vmešavalo v uradno poslovanje. Baron Hein je torej v svoji poluradni izjavi govoril neresnico.

Koroški Slovenci so poslali na to takoj popravek v uradni list, kjer so rekli, da dotična izjava ne govori resnice, ker stoji v uradnem, od barona Heina podpisanim odloku drugače. — Uradni list je moral res ta popravek prinesiti. Tako je torej koroški uradni list sam priznal, da je baron Hein govoril neresnico.

Hein je bil od tega udarca menda tako zadet, da dva tedna ni mogel priti k sebi. Ker so pa Slovenci neprenehoma drezali in drezali, je slednjič moral nekaj storiti, a kakor se je obrnil, je bila nerodnost še večja. Tožiti se menda ne upa, ker ve, da bi bil od tistega trenutka, ko bi stopil pred sodišče, nemogoč kot deželni predsednik na Koroškem. Slovenskega lista »Mir« konfiscirati ne more, ker se gre tu samo za osebno čast barona Heina, a za nobena uradno stvar. Lotil se je torej nekega malenkostnega sredstva:

Ravnokar je prinesel koroški uradni list neko anonimno notico, brez podpisa, kjer se trdi, da govori uradni odlok in poluradna izjava eno in isto stvar. S tem bo pa pomagano smešno malo. Ako govori izjava isto, kot pa odlok, čemu je bilo potem potreba te izjave? — Ž njo se

je vendar baron Hein hotel oprati očitanja, da je iz nezadostnega razloga razgnal društvo, torej je moral povedati nekaj novega!

Najprej torej uradni odlok, potem čisto drugačna poluradna izjava, nazadnje pa popolnoma zasebna in nepodpisana časnikarska notica, ki hoče vse utajiti.

Tako se pere baron Hein na Koroškem. Oprati bi se mogel pač samo, ako bi tožil list »Mir«, do česar pa menda nima posebnega veselja.

Celjski mladini ovinkarijo.

POZOR NA ŽEPI!

Mladini so zopet na krivih potih. Kar ne morejo in ne smejo doseči po postavi, to skušajo doseči z ovinkarijo, namreč za naprej si zasigurati ljudski denar posojilnic, da bi še naprej z ljudskim denarjem širili protiljudski trup po svojih listih.

Društvo »Zveza slovenskih posojilnic« s podpisom dr. Kukovca razpošilja posojilnicam okrožnico, v katerih jih milo roti, da naj za božjo voljo ne zahtevajo svojih tihih vlog pri tiskarni nazaj.

V tej okrožnici pišejo neresnico, da so posojilnice pri obč. zboru leta 1909. sporazumno ali pogodbenim potom, kakor pravijo zvite buče, dovolile odpis polovice tihih vlog za tiskarniško podjetje; saj niti vse posojilnice niso bile zastopane in sklep sploh ni bil veljaven; o kaki pogodbi pa sploh ni govora.

Z. S. P. tolaži posojilnice, da se bo v bodoče tako dobro gospodarilo, da se bo celo ta odpis dal zopet z dobičkom poravnati.

Ta je pač malo predebela; saj je odbor imel dovolj prilike, da bi pokazal svoje zmožnosti, pa je podjetja na rob propada spravil. — V okrožnici se dalje vedoma laže, trdeč, da so časopisi nesli v zadnjih letih najmanj 100.000 K gotovine (!) in da je znaten dobiček od tega pripadel tiskarni, ko je vendar priznано, da se je »Narodni Dnevnik« tiskal v lastni režiji brez dobička, »Narodni List« pa itak nič ne nese.

Dr. Kukovec dalje prizna, da so pravila Z. S. P. pomanjkljiva, da se društvo ne sme pečati s trgovskimi podjetji, da je torej protipostavno ravnalo; dalje se trdi, da bi celo narodno gospodarstvo (!) in posojilnice trpele ogromno škodo, če bi se obrat tiskarne vsled razpusta društva takoj ustavil. Tudi to je namenjeno le za nerazsodne kaline; saj tudi v slučaju sodne likvidacije, ki sledi eventualnemu razpustu, bi podjetje mirno likvidiralo ozi-

roma bi mirno prešlo v druge roke; sploh pa menda vlada na razpust niti menda ne misli več, ker se je z več nemščinarjem in antiobstrukcionistom dr. Kukovcem že pobotala.

Zvezino hišo z bilančno vrednost-hranilnice per 70.000 K, s terjatvijo hranilnice per 70.000 K s terjatvijo celjske stare posojilnice per 80.000 K, skupaj 150.000 K (!), hočejo prodati nekemu narodnemu zavodu (celjska posojilnica?), da se poplačajo dolгови hiše in tiskarniški inventar. Pa še intabulirani dolg celjske posojilnice ni pokrit!

Ze obstoječa »Narodna Založba« v Celju, r. z. z. o. z. (dvakratno jamstvo) naj prevzame zvezno trgovino, katero odbor ceni na 100.000 K, strokovnjaki pa k večjem na 50.000 K; N. Z., r. z. z. o. z., naj bi tudi nadaljevala tiskarsko obrt. Lep načrt! Toda kje vzeti denar, ko so mladoliberalni žepi za take namene vedno zaprti? Iztuhtali so prav enostaven načrt financiranja, katerega jedro je: Posojilnice naj plačajo! Mi ne damo nič!

Odbor Z. S. P. grozi posojilnicam, da zgube svoje tihe vloge, ako jih ne odstopijo v obliki deležev Narodni Založbi; odbor Z. S. Z. posojilnicam kar naravnost pove, da je sedaj izključeno, da bi mogel posojilnicam vloge izplačati. Kako pa, da je ravno te dni izplačal 16.000 K tihih vlog onim posojilnicam, ki so to odločno zahtevale? Kako se ta grožnja vjema s tem, da je dr. Kukovec vladi obljubil, da bo društvo likvidiralo in vloge posojilnic izplačalo? Društvo hoče vlado in posojilnice naravnost za norca imeti; saj je ravno namen cele akcije, da se posojilniške vloge reši! Toda dr. Kukovec pravi, da jim ne more izplačati vlog, celo še bolj hoče posojilnice privezati. Dosedaj jamčijo posojilnice kot tihe družabnice le s svojimi vlogami, v bodoče pa naj kot članice zadruga »Narodna Založba« jamčijo z dvakratnim zneskom svojih vlog! Naravnost nečuvno predrzno je, kako mladini hočejo oropati posojilnice za njihove vloge in njih jamstvo še podvojiti. Z neverjetno predrznostjo ti ljudje kaj takega zahtevajo za hrbotom vlade, kateri so obljubili, da likvidirajo in vloge izplačajo. Ali je mladoliberalcem res že vse dovoljeno? Ali ni postavbe za te ljudi?

V un z vlogami! to mora biti zahteva posojilnic v interesu našega združništva, v interesu politične morale, v interesu ljudskem. Kdor je zapravil vloge posojilnic, ta naj jih plača in jih bo plačal; za to se bode že poskrbelo. Celjski mladini bodo že v

LISTEK.

P. L. Coloma:

Juan Miseria.

Povest. — Iz Španskega prevel E. T. (Konec.)

Obdane od vrto, ki rastejo iz skalovja, se vzdigujejo na visoki gori, zraven mesta Kordove kočje samostanskih menihov in visoko nad njimi kraljuje cerkva, ravno tako ponižna kakor te kočje in ravno tako sveta. Spodaj pa se razprostira slavno mesto Kordova, mati tolikih slovečih mož. Kakor da hoče posnemati te puščavnike, ki so se umaknili veselju in hrupu življenja in iščejo zdaj tu gori tihe in mirne samote; tako se zdi, da se Kordova, nekdanja slavna prestolica mohamedanskih kalifov, odmika cvetočim vrto, ki jo obdajajo zato, da more poljubiti sivo skalo, na katero je vera postavila svoje znamenje tako visoko, da ga vsi vidijo, in tako nizko, da ga vsak lahko doseže.

Visoko, tako visoko, kakor da se

hoče ločiti od zemlje in se vzdigniti v nebesa, se nahaja ta sosenska samotarjev, katerim je

. . . moč najvišjega Boga,
ki sam je kralj čez vse svetove,
za prestol dala gorá vrhove,
za krono dala strop neba.

Tu gori prevzame ganjeno srce sladka závest in duh se povzdigne, ko zagleda uresničene tri svete Kirstusove, ki ustvarjajo cvet krščanstva: Uboštvo, pokorščino, devišstvo.

Prostovoljno uboštvo, ki zna lajšati tujo nesrečo; sveta pokorščina, ki se podvrže v ljubezni; devišstvo, ki se poviša s trnjevo krono! . . . Kršus bi bil lahko več rekel, pa ni rekel ničesar več.

Tukaj ni poznano nobeno drugo ime kakor brat, nobena govornica razen molitve, noben drug počitek kakor delo.

Napredek človeštva je stopil gotovo za orjašk korak naprej, ko je leta 1836. vrget se samotarje iz njihovih koč: in tedaj ni bilo več bratov, ki so bili vedno pripravljene za pomoč; ni bilo več ust, ki bi molila: in dela, ki

ustvarja na skalah vrtove; sledila je zapuščenost, ki spreminja vrtove v puščave. Zrazne kočje so razpadale, kakor razpade telo brez duše, in noga človekova ni stopila na ta tla, kakor da jo odganja strah. Samo cvetlice so se jim upale stkati mrvaški prt, drevesa so jim dajala senco in ptice so pele žalostno pesem pogrebno.

Rekli so, da je človeški napredek zakraljeval nad to samoto.

Toda kmalu za tem so kočice raztrgale mrtvaški prt in vzdignile so se nanovo iz tal, ne ošabne, ampak ponižne v svoji zmagi: puščavniki so se vrnili v svoja gnezda; cerkveni zvon je spet vabil lačne, da dobe kruha, nesrečne, da dobe tolažbe, in neverne, da dobe mir. Človeški napredek je storil korak nazaj, a nekdo je rekel, da je ljubezen storila korak naprej.

Ko so puščavnike izgnali, so prodali domove in vrtove krog njih na javni dražbi. Kupil jih je neki gospod Barbero, ki jih je pa takoj, ko je tisti vihar prešel, plemenito povrnil prejšnjim gospodarjem. Kako res je, da je storila ljubezen korak naprej!

Tisti zvon zvoní vsak dan in kliče

samotarje pod streho svetišča: v vsaki koči odgovori zvonček, kakor odgovori glas otrokov sladkemu in svetemu glasu matere; in potem pridejo puščavniki drug za drugim ven in se zberejo v cerkvi, kjer kleče pred nebeško Gospo, ki jo časte tudi na teh pečinah, in prosijo zemlji miru, grešnikom milosti, mrtvim pokoja.

Nekega jutra je ostal v cerkvi en prostor prazen, in v eni koči se zvonček ni oglasil za velikim zvonom. Prednik je prostal pogledat, kaj je z onim bratom.

Ta je ležal na deskah, ki so bile njegova postelja; oblečen je bil v rjavo obleko, znamenje pokore; na ustih mu je počivalo leseno razpelo, znamenje vere; roka mu je slonela na mrtvaški glavi.

Videti je bil, kakor da spi, pa je bil mrtev. Zraven vzglavja je začrtala na steno okorna roka z ogljem:

Janez Nevolja.

Isti napis so mu vklesali v nagrobni kamen.

žep posegli, kadar bodo videli, da ne pustimo take nečedne igre z ljudskim denarjem.

Posojilnicam pa naj velja: Pozor na žep!

DELEGACIJE.

Iz vojnega odseka avstrijske delegacije.

Poveljnik avstrijske mornarice, admiral Montecuccoli povdarja, da se mora avstrijska mornarica pomladiti in si nove ladje nabaviti, da ne zaostane v tem pogledu za drugimi državami. Kar zadeva znižanje armade in mornarice, opozarja admiral na Anglijo, katera je tudi silno vneta za te ideje, in se za svetovni mir vnema, kakor hitro je državni proračun rešen, ki obsega zahtevane milijone za povečanje armade in mornarice. Ravno tako je z Zedinjenimi državami. Z eno roko podpisuje njih predsednik. Taft vabila k mirovnim konferencam, za drugo roko pa piše prošnje za dovoljenje 62 milijonov, s katerimi hoče republika panamski kanal utrditi. Poveljnik mornarice je odgovoren za odporno moč mornarice. Zato mora skrbeti, da se razmeram primerno mornarica reformira. Na to se splošna debata zaključila. Danes se seja vojnega odseka nadaljuje in sicer je na dnevnem redu podrobna debata o mornarici.

Ogrska delegacija.

V ogrski delegaciji je državni fin. minister Burian govoril o Bosni in Hercegovini. Povdarjal je, da se je število vojakov v Bosni zato zvišalo, ker zahtevajo to vojaške razmere; politični motivi niso bili tukaj merodajni, ker se je prebivalstvo brez izjeme z aneksijo sprijaznilo. Kmečko vprašanje se bo rešilo spomladi in sicer na podlagi fakultativne kmečke odveze. Vlada noče bosenskemu deželni zboru svoje volje usiliti. Za Bosno je silno važno, da dobi več krajevnih železnic.

FINANČNE STISKE NA ČEŠKEM.

Praga, 15. februarja. Včeraj popoldne je prišel namestnik grof Thun v deželnozborsko poslopje ter je konferiral z deželnim nadmaršalom princem Lobkowitzem. Konferenci so tudi prisostvovali deželni odborniki dr. Eppinger, dr. Skarda in dr. Pinkas. Predmet posvetovanja, ki je trajalo do popoldne, je bil: kakšno stališče naj zavzame vlada napram vprašanju o zvišanju deželnih doklad. Dež. odbor je namreč pred kratkim ponovno sklenil, zvišati deželne doklade od 55 na 65 odstotkov, da se vsaj nekoliko odponore žalostnim deželnim financam ter v prvi vrsti vsaj učiteljske plače točno izplačujejo. Ker se vlada zopet brani, predložiti ta sklep v sankcijo cesarju, se je v omenjeni konferenci razpravljalo o tozadnem od vlade predloženem kompromisu, po katerem naj bi deželni odbor pobiral doklade v sedanjih višini, med tem ko je vlada pripravljena, deželi izplačati štiri milijone kron kot prvo pomoč. Čuje se, da so vodilni češki politiki naklonjeni temu kompromisu, zlasti ker so vodilni krogi prepričani, da bo vlada prejšnjaj vztrajala na stališču, da more zvišanje deželnih doklad dovoliti samo plenum deželnega zbora.

HRVAŠKI SABOR.

V popoldanskem in večernem nadaljevanju seje 13. t. m. je prišlo opetovano do hrupa in strastnih spopadov med strankami in poslanci. Poslanec St. Radić je v svojem govoru k nujnemu predlogu posl. Zatluka za reformo lovskega zakona žigosal postopanje raznih upravnih organov. Odgovarjal je ban Tomašić, ki je grajal Radića, češ, da je napadal uradništvo, kar da bi ljudstvu lahko škodovalo. Za nujnost predloga je tudi on. Radić odreka banu pravico, da sodi delovanje ljudskega zastopnika, ki je odgovoren samo svoji vesti; odločno zavrača očitke, da je obrekoval uradništvo. Po dveh nadaljnjih govornikih dobi besedo dr. Anton Radić, ki izjavi, da bi vsled banovih besed znalo priti do drugačne politične konstelacije. Vsled medklicev koalicijske nastane tako razburjenje, da predsednik sejo prekine. Potem je dr. Radić nadaljeval in žigosal banove besede, s katerimi je zagrozil z maščevalno politiko. Ban naj pazi, kajti v saboru nima večine. Pribičević in Radić se kregata. Govore različnih govornikov, ki se izjavljajo za nujnost, ob enem pa napadajo svoje nasprotnike, zato hrupa ne manjka. Dr. Mile Starčević si posebno vzame na piko poslanca Supila, kateremu med drugim pravi, da je politična demimondka. Odgovarja Supilo, ki prizna, a danes se je spreobrnil k pravaštvu. Osebnost napade bo Starčeviću vrnil kot žurnalista.

Nujnost Zatlukinega predloga se soglasno sprejme.

V večerni seji je na redu Jemričev predlog in zakonska novela za reformo lovskega zakona.

Potem je dr. Marković utemeljeval svoj nujni predlog v imunitetni zadevi bivšega poslanca Banjanina. Poziva sabor, da nemudoma stori primerne korake v ti stvari in solidarno nastopi za obrambo pravic Hrvaške. Po živahni debati se nujnost sprejme z veliko večino — proti so bili le vladinovi in posl. Benešić. Pri meritorni debati govore St. Radić, dr. Prebeg in Jerko Pavlič. Med govorom zadnjega se razvije huda besedna vojna med Starčevićanci in kršč. socialisti. Hrup je bil tak, da je predsednik zopet moral prekiniti sejo. Tudi ob nadaljevanju nemir ni ponehal. Končno se Markovičev predlog z vsemi glasovi — proti vladinjskim sprejme.

Sejo 14. t. m. odpravi podpredsednik Papratović, vlada z banom navzoča. Trije St. Radićevi, Zatlukin in Jemričev predlog se odkažejo odsekom. Zapisnikar Zbieržowsky prečita poročilo adresnega odseka. Predsednik naznani, da so koalicijski, Starčevićanci, Stranka prava in Seljačka stranka vložile svoje protipredloge, a St. Radićev (Selj. str.) da nima dovolj podpisev. Radić dokaže z opravičnikom, da za protipredloge ni treba gotovega števila podpisev. Tudi Supilo je za to, da se zavrže dosedanjo prakso. Sabor soglasno pritrudi. Nato se prečitajo adresne protipredloge.

AVSTRIJSKO - BULGARSKA ZVEZA.

London, 15. februarja. Neka peterburška vest v »Daily Telegraphu« poroča, da se bavi bulgarski kralj Ferdinand z mislijo, ustanoviti zvezo Bulgarske z Avstro - Ogrsko. Vsled tega vzroka se je tudi v bulgarskem sobranju predložila predloga o izpremembi ustave, ki naj bi zagotovila kralju pravico, skleniti zvezo s kakimi drugimi državami, ne da bi imel dovoljenje od sobranja in ne da bi tudi o tem obvestil sobranje.

SRBIJA.

Uradni list priobčuje kraljevi ukaz, po katerem ima pravico do kraljeve oblasti, ako ni kralja v državi, njegov prestolonaslednik. — Skupščina je sprejela zakonsko predlogo s katero se dovoljuje praški kreditni banki koncesija za sezidavo sladkorne tovarne.

STALIŠČE SRBSKEGA VOJNEGA MINISTRA OMAJANO.

Belgrajski listi poročajo, da je stališče srbskega vojnega ministra Gavkovića omajano, ker je oddal dobavo gorskih baterij tvrdki Krupp ne glede na ofertna pogajanja in brez dovoljenja parlamentarne enketne komisije.

DIJAŠKI IZGREDI NA RUSKIH UNIVERZAH.

Med dijaki na peterburški univerzi še vedno vre. Dvorane za predavanja straži policija. Dijaki motijo predavanja. Posamezni profesorji se branijo, predavati. Dijaki na vseučilišču v Tomsku so sklenili, da stavkajo do 1. marca.

REPUBLIKANSKA AGITACIJA V BULGARIJI.

Medtem ko so na Bolgarskem vse velike opozicijske stranke za vladno predlogo o premembi ustave, vodijo skrajni levčarji v sobranju antimonarhično agitacijo. Socialisti so sklenili, da se Bolgarska proglasi za demokratsko republiko, ter sklicujejo v to svrhu shode.

BOJI ARABCEV S TURKI.

Iz Soluna poročajo, da je del arabskih čet odkorakal iz Sanaha proti Hodeidi, kjer se zbirajo vedno nove čete Arabcev, ki zasedajo ceste. 13. t. m. je prišlo do boja v okolici Taaza med turškim vojaštvom, ki tamkaj tabori, in Arabci. Tudi Imam Jahja je imel pol ure od Hodeide krvav boj s turškim vojaštvom. V obeh bojih so izgubili Arabci okoli 300 mož, Turki pa približno okoli 100 mrtvih in ranjenih. Med Arabci razsaja kolera. Zdravstveno stanje turških čet je primeroma dobro.

ANARHISTI ODVEDLI GENERALA ALADINA.

V aršava, 15. februarja. Iz Vilne se brzojavlja: Šefa tukajšnje tajne policije, generala Aladina, ki se je zdravil v sanatoriju profesorja Markovskega, je v včerajšnji noči neka tolpa anarhistov s silo izvlekla iz postelje ter odvedla s seboj. Generalni guverner Vilne je našel včeraj na svoji pisalni mizi pismo s sledečimi lakonskimi besedami: »Odvedli smo Aladina, da soidimo nad njim ter mu povrnemo nasilstva. Litvinski anarhisti.«

Dnevne novice.

«Slovenski Narod» nima s svojimi članki sreče. Včeraj je napisal dolgo reč, da se je dr. Susteršič zopet »blamiral«, ker je v delegacijskem vojnem odseku izjavil, da bo glasoval za vse kredite, ki jih vojaška uprava zahteva, zdaj pa da je vojni minister sam odnehal in precej črtal. To pa vse skupaj ni res. Nasprotno je danes politični položaj tak, da se vsled dr. Susteršičevega nastopa nahajajo nemške stranke v veliki zadregi, kakor je razvidno iz uvodnika »Neue Freie Presse« in njenega poročila o seji vojaškega odseka 13. t. m. »Presse« svari nemške liberalne poslance, da bi zahtevali da se le en vinar od vojaških in mornariških kreditov črta, ker bi Nemci prišli s tem v jako opasen položaj napram zgoraj in jih opozarja na to, da je nemško liberalna stranka v Nemčiji ravno zato propadla, ker se je svojčas uprla pomnoženju mornarice. »Presse« pravi, da bi Nemci storili tudi takšno veliko napako, ker da Slovani komaj čakajo, da se Nemci zaletijo in zahtevajo črtanje teh in onih postavk. Dr. Susteršič bi se jim lahko potem v pest smejal. Položaj da je tak, da na kakšno črtanje absolutno ni misliti. — Iz tega je razvidno, da je bila poteza dr. Susteršiča dobro premišljena in da je imela tudi pozitiven uspeh: da morajo namreč vladne stranke kljub svojemu odporu (iz strahu pred volivci) za velike vojaške zahteve glasovati v celem obsegu, ne da bi zato od vlade kakšne koncesije izsilili. — »Narodova« politična vaja v včerajšnji številki je torej prav zanič.

Slaba vest je izvestne liberalne kroge ob polomu »Glavne posojilnice« popolnoma zbegala. Nič jim ni za to, da se izve resnica, radi bi vse liberalno »gospodarstvo« pri »Glavni« posojilnici, kjer so imeli vse v rokah, prikrili, samo da bi mogli druge brez povoda psovati za sleparje. Slaba vest jim piše pod pero, da hočejo klerikalci ta polom izrabljati za volivno agitacijo. S tem nehote priznavajo veliko krivdo, s tem se sami obsojajo. Ali morda vendarle čutijo, da bi lahko najbolj zabiti liberalce pri polomu »Glavne« posojilnice spoznal, kako požrtvovalno so skrbeli razni liberalci pri tem le zase in kako so s svojim gospodarstvom uničevali na stotine poštenih rodbin. Ni treba teh slučajev nič izrabljati v volivno agitacijo, sami dovolj kriče o liberalnem gospodarstvu! Pa tudi o liberalni požrtvovalnosti govori ta polom cele knjige. Če je bil kak polom na Češkem ali na Korškem, pa so se dobili tudi ljudje, ki so zgube pokrili, ki so skrbeli, da ljudje niso nič izgubili. Pri liberalcih pa take skrbi niti za njihove lastne pristaše nisi nikjer opazil in je nikdar opazil ne boš. Ribnikar, ki ima tako široka usta pri vsaki stvari, bi vendar lahko vanje ujel par požrtvovalnih liberalcev, ali pa naj bi Plut pripeljal na pomoč par svojih bratov Srbov. To bi bila lepa »volivna agitacija«, če bi ta dva moža s tako pomočjo preprečila konkurz. Z upitjem po zadolženem papirju pa le kažeta, da so liberalci tudi ob najresnejšem trenutku samo plitvi frazerji.

Konkurz »Glavne posojilnice v Ljubljani« je spravil vse liberalne liste v očitno zadrego, zato skušajo sedaj na vse mogoče načine odvaliti krivdo zaradi tega grozovitega poloma od onih, ki so ga zakrivali: dokazati hočejo, da je bil dr. Hudnik nemškutar, torej tudi »Glavna posojilnica« nemškutarska, ter se trudijo na vse načine, da bi svoje brave nafarbali, da so edini klerikalci krivi tega poloma. Vso krivdo hočejo zdaj zvaliti na gosp. T. Pavšlerja, dasi priznavajo sami, da je »Glavna posojilnica«, če bi tudi gosp. Pavšler ves svoj dolg poravnal, tako visoko pasivna, da se je moral razglasiti konkurz nad njenim premoženjem. Kakor nočejo priznati resničnega položaja »Glavne posojilnice«, tako tudi nočejo priznati pravih povzročiteljev tega poloma, ki se nahajajo vsi v njihovih vrstah. Pijavke, ki so izpile življenjsko moč »Glavne posojilnice«, je iskati edinole v liberalnih vrstah! Ves polom in vse pisanje liberalnih listov pa vsem pametnim ljudem jasno kaže — liberalno resnost.

Liberalci in »Glavna posojilnica«. Neverjetno je, kaj vse poizkušajo liberalci, da bi krivdo za polom »Glavne posojilnice« zvrnili na druge. Najnovejšje je, da piše liberalno glasilo: »Dr. Lampe in deželni odbor je skozi leta govoril, da bo kupil Pavšlerjeve vodne sile. Na te obljube in zagotovila je Hudnikova posojilnica dala Pavšlerju toliko kredita, da je danes dolžan 996 tisoč kron.« Informirali

smo se na pristojnem mestu in izvedli, da je to vseskozi zlagano. Niti dr. Lampe, še manj pa deželni odbor ni dal nikdar nobene obljube. Ravno nasprotno: Deželni odbor je sklenil, in to se je vsakomur povedalo, da deželni odbor sploh ne kupuje koncesij, ampak da nastopi kot samostojen projektant in tudi vlado prosi za lastne koncesije. To se je povedalo vsakomur, ki je prišel ponujat kak projekt. Zaradi tega je deželni odbor že izdelal dva lastna projekta, ki pridetata v kratkem do obravnave. Ker je gosp. Pavšler naznanil deželni odboru, da ima kupca za svojo koncesijo v neki družbi, je tem manj vzroka dolžiti deželni odbor, da ni kupil Pavšlerjeve koncesije. Ko je dr. Lampe prvič nastopil z mislijo na podeželno električno centralo, tedaj so liberalci kar besneli in upili nanj, da hoče Pavšlerju podariti milijone kron deželnega denarja. Kakor en mož so vsi liberalci upili le to, da se od g. Pavšlerja ne sme nič kupiti. Zdaj pa, ko bi rabili Pavšlerjeve milijone zase, pa upijejo zopet, zakaj deželni odbor ne kupiti in groze celo, da bo deželni odbor zaprt, če takoj ne vrže pod ime-nom Pavšlerjevih projektov poldruga milijona v konkurzno maso »Glavne posojilnice«, da bi se sanirali gospodje dr. Hudnik, Predovič, Meglič, Turk itd., kajti gosp. Pavšlerju od tega ne bi nič ostalo. Tako bi delali liberalci z deželnim denarjem, če bi ga imeli v rokah. Najkoristnejši stvari nasprotujejo kakor besni, a če jim kaže, da bi brez vesti zapravljali ljudski denar. Te ljudi treba spraviti pod ključ!

Dr. Hudnik — nemškutar. Naši liberalci so vedno polni besed, da so bili zadnja leta vsi občinski svetniki napredni Slovenci najčistejšega kalibra. Današnji »list mladinev« pa dokazuje, da so imeli v Hribarjevem naprednem občinskem svetu tudi že Nemci svojega zastopnika, ker pravijo, da je dr. Hudnik nemškutar. Ker je bil ta izvoljen po Hribarjevi milosti, tedaj se vidi, da je Hribar praktično o izvajal zvezo z Nemci. Res, kako hitro se pri liberalcih iz naprednjaka postane — nemškutar.

Učiteljska tiskarna in »Jutro«. Še enkrat opozarjamo naše somišljenike, posebno pa šolska oblastva, da vse liste in tiskovine, ki se z »Jutrom« vred pod eno streho tiskajo, iz naših hiš, iz naših šol, iz naših uradov ven pomečejo. List je postal zadnji čas tako satansko lažnjiv, da je naravnost škandal za učitelje, ki to tiskarno upravljajo in puste, da se tak list v slovenskem jeziku izdaja.

Nam za zgled. Preden so položili te dni truplo barona Alberta Rothschilda v družinsko rakev, je nadrabinec dr. Gudemann v svojem govoru o rajniku dejal tudi sledeče: »Pred mnogo leti mi je rekel pokojnik to-le: »Če bom kdaj kaj storil, s čimer bi po Vašem mnenju storil judovstvu nečast, prosim Vas, takoj me na to opozorite!« — Če bi vsak kristjan tako pazil, da ne bi delal svojemu krščanstvu sramoto, bi bilo pri nas in tudi drugod nekoliko drugače.

Deželni odbor opozarjamo na tole dejstvo: Razni slučajji pričajo, da nekateri uradniki — liberalci — silno šikanirajo nekaj dacarjev po deželi, ki so slučajno odločni pristaši S. L. S. in to v prilog liberalnim gostilničarjem in na škodo deželi. Z imeni bomo postregli, če se bode ta gonja nadaljevala. Grehe liberalnih dacarjev pokrivali s šikaniranjem poštenih ljudi, to ne gre. Revidenti so v službi dežele, ne pa v službi liberalnih gostilničarjev!

Umrl je v goriški bolnišnici, kakor posnemamo iz goriških listov, vpokojeni duhovnik Jos. Jarc iz Dol. Vrtojbe, star 87 let. Pokojnik je bil znan kot dober človek. Pridno je prebiral Kneippa ter širil njegov način zdravljenja med ljudstvo. Pokopali so ga danes v Vrtojbi.

Računi o dohodkih in stroških Duhovnega podpornega društva v Ljubljani za leto 1910. Se razpošljejo te dni s pošto vsem društvenim udom. Priporoča se p. n. gospodom članom, naj prihodnjo sredo, dne 22. t. m. v obilnem številu pridejo k izrednemu občnemu zboru, da se bo moglo veljavno sklepati pri njem.

Predavanje. V izobraževalnem društvu v Škocijanu pri Turjaku je v nedeljo, dne 12. februarja, društveni tajnik Jereb predaval o elektriki. Predavanje z mnogimi poizkusi je bilo prav zanimivo. Šolska soba je bila polna poslušalcev.

Nadzorništvo deželnih naklad v Ljubljani se z boletnim uradom za ljubljansko okolico vred preseli majnika t. l. na Turjaški trg št. 1 (bivši Katoški dom), do tja pa uraduje še na Miklošičevi cesti št. 36.

— Na šenturški gori bodo pridelali planinski bratje Orli v nedeljo, dne 19. svečana 1911, ob 3. uri popoldne igra: »Sinovo maščevanje« ali »Spoštuj očeta«. Cenjeni bratje Orli kakor tudi naši prijatelji: Dobro došli!

— **Oddaja semenskega krompirja.** Lanska krompirjeva letina je bila na Kranjskem in sploh v južni Avstriji zelo slaba, mnogo čez zimo hranjenega krompirja je segnilo ali še gnije, zato bo letos spomladi prav gotovo pri nas na Kranjskem veliko pomanjkanje semenskega krompirja in bodo cene najbrž izredno visoke. Z ozirom na to okoliščino je podpisana nakupila v tujini več vagonov semenskega krompirja, ki ga bo mogoče oddajati po 9 do 10 K 100 kg z vrečami vred. Ta semenski krompir je različnih vrst, je dober za jed in za vsakovrstno gospodarsko porabo ter se v drugih deželah prav dobro sponaša. Ker je množina tega naročenega krompirja le omejena, zato bo mogoča družba po označeni ceni le tista naročila izvršiti, ki jih dobi takoj, oziroma pravočasno. Občinam, podružnicam in kmetijskim društvom se priporoča skupna naročila v celih vagonih, ker potem ne le vozina manj stane, ampak bo mogoče družbi nastaviti najnižje cene. Vsi kmetovalci se že sedaj opozarjajo, da bo spomladi semenski krompir težko dobiti in da bo cena prav gotovo znatno poskočila. — Pravočasno došle naročitve se izvršijo v drugi polovici meseca marca ali v pričetku meseca aprila. — C. kr. kmetijska družba za Kranjsko.

— **Samoumor dezerterja.** Včeraj zjutraj ob 7. uri in pol je nekoliko pasantov v Bošketo za vilo Dreherjevo v Trstu zagledalo človeško truplo, ki je viselo raz drevesa. Približal se je tudi redar, ki je s sabljo prerezal vrvi. A obešenec je bil že zdavnej mrtev. Zdravnik rešilne postaje je vgotovil, da je smrt že nastala pred nekoliko urami. Samoumorilec je bil civilno oblečen; v žepu so mu našli pismo, naslovljeno na njegovo zaročenko Terezo Colopost, ki je sedaj bolna v bolnišnici. Poizvedbe policije so dognale, da je samoumorilec bil 22 letni Friderik Toso, vojak v 8. kompaniji 27. pešpolka v Ljubljani. Pred nekoliko dnevi je dezertiral in ravno dan poprej je došla na policijsko ravnatelstvo brzovjaka s strani polkovnega poveljstva, naj se dezerterja aretira. Zdi se, da se je bil naveličal vojaške službe in da je potem iz strahu pred posledicami svojega ravnanja storil konec svojemu življenju. — Truplo so prepeljali v mrtvašnico garnizijske bolnišnice.

— **Starec skočil pod vlak.** Iz Trsta poročajo: Včeraj ob 3. uri 45 min. popoldne je 62 letni delavec Ivan Jerič tik mestne plinarne skočil pod tovorni vlak, ki se je peljal na lesni trg pri Škednju. Hotel se je ubiti. Vlak pa mu je povozil le desno roko, ki je bila čisto odsekana.

— **Podpornemu društvu za slovenske visokošolce v Pragi** je naklonil sl. deželni odbor vojvodine Kranjske podpre 200 K, katero vsoto je izvolil izplačati po kranjski deželni blagajni v Ljubljani, za kar se odbor društva najtopleje zahvaljuje. Odbor društva se nadeja, da kmalu slede slavnemu deželnemu odboru kranjskemu one vaskke, tržke in mestne občine ter okrajni zastopi, do katerih se je društvo s prošnjo za donesek obrnilo. Letos je za tretjino več prosilcev nego lani ter je društvo letos imelo za dve tretjini manje prejemkov nego lani; torej je pomoč zelo nujna.

— **Prememba posesti.** Hiši št. 53 in 35 v Kranju je kupil gosp. Zdravko Kranjc, trgovec, za svoto 84.000 kron.

— **Slovenec umrl v Ameriki.** V Clevelandu je umrl 52letni Janez Debeljak, in sicer nenadoma. Doma je iz Žigmanca na Dolenjskem.

Štajerske novice.

— **Slovenska tiskarna v Celju v nevarnosti!** S tem klicom slepe mladini posojilnice. Konstatiramo na podlagi poizvedb na merodajnem mestu, da podjetja kot taka niso v nobeni nevarnosti, pač pa je v nevarnosti žep mladim. Saj dr. Kukovec sam pravi v svoji okrožnici, da mu je vlada novo koncesijo že obljubila.

— **Slov. katol. akademično društvo »Zarja«** se obrača tem potom še enkrat na vse gg. starešine in člane s prošnjo, naj nam blagovoljivo poslati vsaj do konca februarja svoje slike, ker jih aurno rabimo v društvene namene. Če nam jih vsi pravočasno ne pošljejo, nima zbiranje nikakega pomena.

— **Okrajni zastop v Cmureku** v katerem so poleg nemških nacionalcev tudi kršč. socialci Hagenhoferjeve struje, je v svoji zadnji seji sklenil resolucijo proti slovenski deželnozborni

obstrukciji. Cmureški nemški nacionalci so potrebovali skoraj pol leta, da so prišli do zavesti, tako jih je razburila obstrukcija slovenskih poslancev v Gradcu. Kdo je bil, ki je skoval to resolucijo? Tisti cmureški trgovci in obrtniki, ki se žive večinoma od denarjev Slovencev iz Slovenskih goric, ki imajo v Cmureku nekako svojo trgovsko centralo. Kaj bi neki bilo, ako bi Slovenci začeli obstruirati vsenemški Cmurek?

— **Nesramnost nemškega časopisja pri ljudskem štetju.** Ptujska kaplana čč. gg. Pšunder in Jager sta se pri ljudskem štetju zapisala kot Slovence, kar je edino pravilno. Ptujska renegatskošnopsarska klika je sklicala na to kar cel protestni shod v Ptuj. Na shodu se je hujskalo proti omenjenima gospodoma in sklenilo se je zahtevati od škofijstva, da se oba gospoda prestavita iz Ptuja. To je že višek nesramnosti.

— **Zborovanja naših društev prihodnj. nedeljo.** V nedeljo, dne 19. februarja, ima Kmetsko bralno društvo v St. Ilju v Slov. goricah v Slovenskem domu po večernicah občni zbor, na katerem govori dr. Verstovšek. — Pri Sv. Jakobu v Slov. goricah zboruje tamošnje Slov. izobraževalno društvo; govori urednik Kemperle. — V Poljanah pa govori na občnem zboru Izobraževalnega društva Fr. Žebot iz Maribora.

— **Ljudsko štetje.** V občini Breg pri Ptujju so našli pri ljudskem štetju 1379 prebivalcev, in sicer 829 z nemškimi in 484 z slovenskimi občevalnim jezikom. Za nemški občevalni jezik se je priznalo oziroma prigoljufalo 256 prebivalcev več (44 odstotkov) kot pri zadnjem štetju, medtem ko je slovenski živelj nazadoval za 49 prebivalcev (9 odstotkov). Pri ljudskem štetju leta 1880 so našli v tej občini 323 Nemcev in 654 Slovencev. V vasi Draženca so našli tedaj 195 Slovencev in nobenega Nemca, sedaj pa so našli komaj en odstotek Slovencev. Velikanske goljufije so se vršile v ptujskem okraju pri ljudskem štetju tudi v drugih občinah. Mnogo je vplival nemškutarški »Štajerc« in nemški šnops!

— **Ječe v Gradcu se polnijo.** Kolikokrat so že pisali nesramni nemški listi sramotilno o Slovencih, ter nas nazivali narod morilcev, tatov, roparjev itd. Če se zgodi v nemških krajih kak umor, uboj ali rop, nemški listi ali vso stvar skušajo zamolčati ali pa naprtiti Slovincem. Te dni pa poročajo graški listi, da so se ječe v Gradcu tako napolnile, da nimajo zločincev več kam zapirati. Samo od sobote 11. na nedeljo 12. februarja so zaprli v Gradcu 73 novih prijateljev graških jetničarjev. Za nemški, hvalisane germanske kulture polni Gradec je to znak, na kak višek izobrazbe, poštenosti in napredka se je povspel nemški narod. Sovražstvo do Slovencev in krščanstva je že popolnoma zastrupilo čut poštenosti v vsenemškem taboru. Kamenje, ki ga meče vsenemška klika na nas, pada z novo silo po nemških buticah.

— **Prememba posestva.** Graščino na Planini pri St. Vidu z obširnimi posestvi, parno žago v Sevnici ob Savi in železnim rudokopom pri St. Vidu je kupil Anton Torres za 850.000 K.

— **Še po smrti ne mirujejo.** Graško nemško-nacionalno časopisje napada umrlega, župnika v Cmureku vlč. g. Lopiča še po smrti. Predbaciva mu, da je bil narodno-radikalni Slovenec, navdahnjen z jugoslovanskimi Nemcem sovražnimi idejami. Iz pisarenja teh renegatskih glasil se zrcali vsa hudobija naših narodnih nasprotnikov, ki ne privoščijo, da bi Slovenec, četudi biva med Nemci se čutil kot zvestega sina svojega naroda. Kamenje mečejo sedaj vsenemci po rajnem katoliškem duhovniku, ker je svoje slovenske farane podučeval v maternem jeziku in je delil med nje slovenske knjige in časnike. Še po smrti ga sovražijo, ker je bil pri poštemem ljudstvu, tudi nemškem splošno priljubljen. Liberalno nemško časopisje zahteva sedaj glasno, da naj sekovski škof nastavi v Cmureku nemškonavdahnjenega župnika. V cmureški župniji, ki se razteza tudi na desno stran Mure in meji na župniji St. Ilj, St. Jakob v Sl. gor. in Mar. Snežno, je do 600 Slovencev ki bodo sedaj brez slovenske službe božje.

— **Vransko.** Tukajšnji učitelj Ivan Kramar v Vranskem je imenovan za nadučitelja in šolskega voditelja na ljudski šoli istotam.

— **Maribor.** Lansko leto novoustanovljena konferenca Sv. Vincencija Pavlanskega za predmestno župnijo Matere Milosti je dobila potrjenje od generalnega vodstva v Parizu. Radi tega se vrši v nedeljo 19. februarja v baziliki Matere Milosti posebno slavlje. Člani konference in dotični, kateri so deležni podpore, imajo pri slovesnem prvem cerkvenem opravilu ob 6. uri

skupno sveto obhajilo. Ob 9. uri ima vlč. g. profesor Vreže, ob 11. uri pa vlč. g. profesor dr. Medved slovesno pridigo. Ob pol 12. uri se vrši v posvetovalnici v samostanu skupen sestanek vseh treh mariborskih konferenc.

— **Makole.** Slov. katol. izobraževalno društvo priredi dne 19. t. m., ob 3. uri popoldne v narodni dvorani veliko veselico s petjem, govornom in dvema šaloigrami.

— **Tepež.** V krčmi Marije Sorčnik v Školah pri Pragerskem so se v nedeljo, 12. februarja, stekli pijanci med seboj. Nek Anton Fras je z nožem tako hudo mahal krog sebe, da je svojega nasprotnika Valentina Hergan na glavi nevarno ranil. Ranjenca so morali prepeljati v mariborsko bolnišnico. Vzrok nesreče kakor navadno: Nesrečni ptujski šnops!

— **S pošte.** Poštna oficijantinja Antonija Kožel je prestavljena iz Soštinja v Rogatec. — Vpokojen je nižji poštni uradnik Josip Prinčič v Celju.

— **V Mariboru** so uradno našli 3814 Slovencev, Nemcev pa 22.911.

SHOD ZA ŽELEZNICO ČEDAD—ŠENPETER.

(Iz beneške Slovenije.)

Naša glavna cesta, katera veže nediško dolino s Čedadom in katera spada med državne, je postala zadnje čase neznosna in to vsled velikanskega prometa, ki se je razvil, odkar obstoja v Čedadu tovarna za cement, kajti ves material za njo (par tisoč kvintalov na dan) se izvažja iz Slovenskega. Brezštevilne, vsakojake javne in zasebne pritožbe pri vladi zoper pokvarjeno in razrito cesto so doslej le malo koristile. Zato pa je prišlo domačim veljakom v glavo, zahtevati železnico do Šenpetra. Že pred nekaterimi leti je bil zelo obiskan javen shod v Šenpetru, v katerem so zahtevali Slovenci progo, ki naj bi čez naše ozemlje preko državne meje zvezala Čedad (Cividale) s primorskim Kanalom. Toda, ko je bil načrt že izgotovljen in smo se za trdno nadjali uresničenja prekornostne zveze, vojaška oblast je izrekla svoj veto in ga še zdaj trdovratno drži. Zda pa je vladna zanikrnost v vzdrževanju svoje nediške ceste podala povod in priliko, da se zahteva vsaj proga Čedad—Šenpeter. Preteklih dni so se torej zopet zbrali v Šenpetru zastopniki vseh osmihi slovenskih občin, nadalje čedadski župan, več deželnih poslancev in mnogo ljudstva. Da napravijo nekaj demonstracijski shod proti vladi in da vzbude, če je mogoče, njeno pozornost na naše potrebe in pravične zahteve. Glavni govornik je bil profesor Musoni, šenpeterski občinski odbornik, ki je v dolgem, učenem, velezanimivem govoru opisal naše stare in nove cestne razmere in njihov pomen ter marsikako povedal na rovaš zanikrne vlade. Sprejela se je z velikim navdušenjem primerna resolucija ter se volil poseben odbor, da dela in agitira za zaželjeno progo. Zda se pričakuje, kaj poreče in kaj stori vlada nato; jaz pa že naprej sodim, da ona zopet prezre naše zahteve in nas prepusti svoji usodi.

Ljubljanske novice.

— **Ij Somišljenice in somišljenike opozarjamo,** naj gredo danes pogledat, ako so vpisani v volivne imenike. Danes so volivni imeniki od 6. do 8. ure zvečer na razpolago v »Rokodelskem Domu«, v prostorih prosvetnega društva za šenpeterski okraj v Podbojevi hiši, pri Repniku v Trnovem in v hiši poslanca Gostinčarja na Karlovski cesti št. 13. Tudi jutri so v teh urah volivni imeniki še na razpolago, poleg tega pa je na razpolago jutri dopoldne od 9. do 12. ure in od 3. do 6. ure zvečer tudi pisarna tajništva S. L. S. na Miklošičevi cesti, hiša »Ljudske posojilnice«. Jutri je zadnji dan, da se pregleđa volivne imenike, ker rok za reklamacije poteče 17. t. m.

— **Ij Javno predavanje S. K. S. Z.** Včeraj je v »Ljudskem Domu« predaval g. profesor J. Dolenc: »Obisk pri Jugoslovanih«. Dvorana je bila polna občinstva. Daljše poročilo nam je obljubljeno. Prihodnji torek predava dr. Jure Adlešič.

— **Ij Seja predsedstva »Zveze Orlov«** se vrši jutri v četrtek 16. t. m. točno ob 7. uri zvečer.

— **Ij Podružnica »Slovške zveze«** v Ljubljani vabi svoje člane k obisku predilnice v četrtek, dne 16. februarja t. l. — Zbirališče pred tovarno v Kolodvorski ulici ob 2. uri popoldne. — Pridite v obilnem številu, ker se imamo pogovoriti tudi o drugih važnih zadevah.

— **Ij Za predpustno zabavo** službežnih podčastnikov ljubljanske garnizije, ki se vrši pod protektoratom g. generalnega majorja Ludovika Können v

veliki dvorani hotela »Unfon« jutri 16. februarja ob 9. uri zvečer, so se vabila že razposlala. Odbor je razvil za dekorativno opremo dvorane, ki bo večinoma vojaškega značaja, živahno delavnost. Ker je mogoči čisti dobiček namenjen podpornemu zakladu za vdove in sirote podčastnikov avstro-ogrsko monarhije, upa pripravljajni veselčni odbor na številno udeležbo vseh prijateljev dalje službežnih podčastnikov.

— **Ij Iz vrst somišljenikov** se nam piše: Včerajšnji »Slovenec« nam je prav iz srca govoril, da je razkrinkal liberalne učitelje in njihov zvez v »Jutrom«. Prosimo pa pojasnila, v čigavem taboru stoji vodstvo »Marijine bratovščine« v Ljubljani, katere letno poročilo se je tiskalo pod isto streho kakor »Jutro«.

— **Ij Srbski kralj** se je včeraj zvečer peljal mimo Ljubljane. Peron južnega kolodvora je bil za občinstvo zaprt. Ob železniškem tiru je nekaj ljudi klicalo kralju Petru »Živio!«. Pametni ljudje bi kaj takega opustili, ker bodo te živio-klice, o katerih prav neumno blebeče list mladim, naši narodni nasprotniki izrabljali. Več se kot Nemci sami nam škoduje neumnost izvestnih ljudi.

— **Ij Franc Pirc tožil Lampreta in dr. Novaka.** V znani civilno-pravdni zadevi Pirc-Lampret glede na zeleno brošuro so padle s strani Lampretovega zastopnika besede, češ da je svojčas pobral za »Dolenjca« naročnino in izginil. Pirc je zato dr. Novaka in Lampreta tožil zaradi razžaljenja časti. Danes naj bi se bila vršila razprava o tej tožbi, a pred obravnavo je podal Lampret-Novakov zastopnik tole izjavo, v kateri se pravi, da se Pircu ni očitalo kako kaznjivo ali nečastno dejanje. — Zasebni obtožitelj nato tožbo umakne. Stroške trpi vsaka stranka sama.

— **Ij Težavna aretacija.** Ko je okoli 2. ure zjutraj stražnik po Florjanski ulici patroloval, je naletel na nekega sumljivega tujca, katerega je pozval, naj se legitimuje. Ta pa tega ni hotel storiti, marveč je začel varnostnega organa psovati. Ko mu je stražnik napovedal nato aretacijo, jo je možakar hitro popihal proti Zabajku, stražnik pa za njim. Ko ga je vjel, se je vnel med njima hud boj, pri katerem je stražnik slednjič le obvladal. Vse zoperstavljanje ni tujcu pomagalo ničesar in moral je v osrednjo stražnico. Tam se je zopet razvnel in začel bitij in griziti okoli sebe kakor divjak. Pri tem je vidno poškodoval dva stražnika, naposled pa so ga utaknili v disciplinarno celico. Drugi dan si je surovež izmislil, da ima polomljena rebra, a je takoj kostoval policijski zdravnik, kakor tudi zdravnik v bolnišnici, da mož to le simulira. Po zdravniški preiskavi so ga izročili v kr. deželni sodišču v preiskovalni zapor. Pri uradu se je dognalo, da je nasilnež zaradi javnega nasilstva, težke telesne poškodbe, kakor tudi zaradi goljufije in tatvine že mnogokrat predkaznovani, 1868. leta na Malem vrhu pri Slovenjem Gradcu rojeni dninar Franc Pušnik, ki se je že pred dvema leti na enak način znesel nad nekim stražnikom, kateri ga je takrat aretoval zaradi beračenja, potem pa se zagrešil hudodelstvo motenja vere, za kar je dobil pri sodišču zaslužno plačilo, kakoršnega ima zopet pričakovati.

— **Ij Tatvini.** V Vevčah je bil v papirničnem skladišču ukraden 25 m 90 cm dolg transmitsijski jermen, vreden 88 K. — V Suhodolu pri Kamniku je bilo posestniku Ivanu Bergantu in posestnici Mariji Jeršnovi pokradene več konjske opravne. Tatvino je baje izvršil nek neznan človek. Pozor pred nakupom!

— **Ij Aretovan** je bil včeraj 1888. leta na Viču rojeni in tjekaj pristojni, zaradi slabih činov že večkrat predkaznovani Franc Kržmanec, ki ima za mesto prepovedan povratek. Oddali se ga sodišču.

— **Ij Nedožno obdolžen** je bil tatvine 19. januarja slikarski pomočnik Andrej Jager. Pred sodiščem je dokazal, da ni kriv in da je krivca drugod iskati.

KUGA IN LAKOTA.

Iz Kitajske prihajajo grozna poročila o kugi, kateri se je sedaj tudi pridružila lakota, zlasti v osrednjih kitajskih provincih. K vsem tem so se pridružile tudi velikanske poplave v srednji in južni Kitajski, vsled česar je tri milijone ljudi izročeno lakoti. Ljudje se žive s koreninami, drevesnimi skorjami in travo. Na stotine umira ljudi. Grozni prizori se nudijo očem. Otroci prosjajo kruha, a starši, ki sami umirajo, prodajajo svoje otroke za nekoliko hrane. V severni Mandžuriji se kuga vedno bolj širi. Kitajske oblasti skušajo kolikor mogoče žrtve

kuge prikriti. Kljub temu, da vlada v Mandžuriji grozen mrz (30 stopinj pod ničlo), vendar ni opaziti, da bi kuga pojenjavala. — Grozno se širi kuga v Indiji, kjer je v večih pokrajinah umrlo na njej 10 do 20.000 ljudi.

ŽELEZNIŠKA NESREČA NA FRAN-COSKEM.

Na postaji Courville pri Chartresu na progi Pariz—Brest je zadel 14. t. m. brzovlak, ki je zapustil ob 5. uri popoldne pariški kolodvor, v osebni vlak, ki je prišel z nasprotni strani. Lokomotiva in prvi vagoni so se popolnoma razbili. Tovorni vlak, ki je stal na sosednjem tiru, je bil istotako močno poškodovan. Doslej so izvlekli iz razvalin osem mrtvecev; število težko ranjenih še ni znano. Le z veliko težavo spravljajo mrtvece in ranjence iz razvalin, katerih je zelo veliko število.

Razne stvari.

Beg iz rdečega tabora. Socialnodemokratska »Leipziger Volkszeitung« z dne 8. februarja 1911 poroča, da so ogrske socialnodemokratske strokovne organizacije močno nazadovale v l. 1910. Leta 1906 so štejele še nad 150.000 članov, koncem leta 1908 samo še 102.000 in leto pozneje le še 85.000 članov. — Omenjeni list poroča, da je bilo to nazadovanje v zadnjem času še mnogo večje vsled notranjih sporov v organizaciji. Politični socialnodemokratski voditelji skušajo vladati nad strokovnimi organizacijami, imenujejo sami člane odborov, ne da bi se brigali za statute ali občne zbornice, izpodbijati hočejo sodelovanje mas pri vodstvu strokovnih zvez ter izključujejo kratkoma lo nezadovoljne člane kot hujskače iz organizacij. Posledica temu je, da kolikšaj dostojni člani beže iz rdečih organizacij in da mora to tudi priznati socialnodemokratski list.

»Ubogi« socialni demokrati. Brnski socialno-demokratski list »Rovnost« je 4. februarja leta 1911 odkril v svojem taboru človeka, ki opravlja vse mogoče mastne službe in ki, kakor je videti, ne umeva socialno-demokratske enakosti in bratstva. To je neki Matija Eldersch, ki je državni poslanec, deželni poslanec, občinski svetnik mesta Brno, tajnik brnske bolniške blagajne, član permanentnega socialno-zavarovalnega odseka, član kontrolne komisije državnih dolgov in tajnik državne zveze bolniških blagajn. Kot tak seveda ne more niti opravljati svojih obveznosti kot tajnik brnske okrajne bolniške blagajne, vleče pa kljub temu letne plače 5000 kron, medtem ko ima ostalih dohodkov najmanj 10.000 kron na leto. In ta Eldersch je bil navaden tkalski pomočnik. To ni koristolovstvo, kajne? Pa takih sodrugov je mnogo. Naši rdečkarji kljub temu še nadalje zvesto prisegajo na dunajsko židovsko centralo, četudi se rdeča češka »Rovnost« sama zgraža nad takimi trebuhji.

Demonstracije proti Mažarom. Preteklo soboto zvečer so priredili Mažari v slavonski Slatini veselico v korist mažarske šole, in sicer pod protektoratom grofa Aladara Jankoviča, ki je član sedanje zasilne hrvaške delegacije v Budimpešti. Proti tej veselici, ki je imela namen pokazati uspehe mažarskega prodiranja v Slavoniji ter pospešiti nadaljno mažarizacijo, se je med meščanstvom v Slatini pojavilo silno ogorčenje. Došlo je v soboto zvečer do demonstracij proti Mažarom. Lokal, kjer se je vršila mažarska veselica, je ves čas bil obkoljen od orožnikov in redarjev. Za časa veselice so demonstranti razbili okna na mažarski šoli in na hišah Mažarov, ki so priredili veselico. Zanimivo je, da je grof Jankovič daroval 200 K za to veselico, na kateri pa je bilo največ židov.

Kartel cementnih tovarn se je glasom poročil 7. t. m. sklenil na Dunaju; pristopile so tudi dalmatinske tovarne.

Odkrita ameriška sleparska špekulacija. V ameriških bombažnih državah je zbudila velikansko senzacijo izjava Hoke Smitha, ki je bil pred kratkim izvoljen za guvernerja v Georgiji. Ta je namreč javno izjavil, da so newyorški spekulantje sklenili uničiti ves letošnji pridelek bombaževine in sicer na ta način, da uvedejo na tisoče gosonic, ki bi objedle bombažne rastline. S tem bi bil uničen ves pridelek v Georgiji in južni Karolini, v deželah, ki doslej niste občutili škodo od škodljive žuželke. Guverner trdi nadalje, da nameravajo spekulantje kupiti zadnje oktobrsko bombažno žetev ter nastaviti bom. u izredno

visoke cene, kakor hitro bo uničena nova setev. Smith trdi, da je dobil o resničnosti navedenega dokazje ter da je vso zadevo sporočil zveznemu departmaju za agrikulturo.

Umor pri igri. Iz Draždan se poroča: V Seiffersdorfu se je v igri pri kartah sprlo več tamkaj uslužbenih hrvaških delavcev. Eden izmed njih je napadel svojega tovariša z britvijo ter ga tako poškodoval, da mu je kar meso viselo od obraza. Težko ranjeni delavec se je zgrudil ves krvav na tla ter je kmalu nato umrl. Morilec je težko ranil tudi nekoga drugega delavca, enega pa je lahko poškodoval. Morilcu se je posrečilo pobegniti.

Mati umorila otroka. Iz Bocna poroča, da je žena črkoslikarja Vulkana, zadavila v hipni norosti svojega 5 let starega sinčka.

Grozna smrt otroka. V Tannheimu na Tirolskem je nek otrok potegnil s peči lonec vrele kave, ki se je vsa zlila po njem. Dobil je tako hude opekline, da je kmalu nato v groznih mukah umrl.

Osemdesetletna nevesta. Milijonarka Lidija Gould v New-Yorku se ni hotela nikoli poročiti, ker je bila prepričana, da jo vsakdo snubi le radi denarja. Te misli je ostala do 80. leta svoje starosti. Sedaj naenkrat pa se je odločila, da se omoži in res se je omožila z 43letnim lordom Decy. Po poroki je odšel »mladi par« na poročno potovanje v Egipt, odkoder bosta odšla v London, kjer se stalno naselita. Bog vé, kaj je gospodinja Lidija. Da jo mož ni vzel zaradi denarja?

Ples — povod podraženju stanovanj. V nekem dunajskem okraju živi hišni gospodar, ki je obenem tudi gostilničar. Ko je priredil pred kratkim v svoji gostilni domačo plesno veselico, je prišla nanjo samo ena oseba izmed vseh njegovih 31 hišnih strank. Gostilničar je bil seveda grozno užaljen, zlasti še, ker je bilo na tej veselici ob 10. uri zvečer celih osem oseb. In sklenil je maščevati se nad svojimi najemniki, kar je storil na ta način, da je čez štiri dni podražil stanovanja vsem strankam v svoji hiši.

Poročnik napadel svojo mater. Iz Monakovega: V hipni blaznosti je napadel poročnik in pobočnik 19 ulanskega polka baron Waldenburg svojo mater, ki jo je hotel zadaviti. Sosedje so preprečili nesrečo. Nesrečnega barona so odvedli v bolnišnico.

O bivšem sultanu. Večkrat so že poročale razne vesti, da je bivši sultan Abdul Hamid slaboumen ter ne ve, kaj govori in dela. A bivši sultan je zelo pameten in premeten. To dokazuje dejstvo, da je hotel pred nekoliko dnevi pobegniti iz svojih lepih, a njemu vseeno tesnih zaporov. Pred kratkim časom si je Abdul Hamid nabavil za svoj harem tri lepotice, a jih je kmalu odpustil, češ da so mu prestare in neokretne, kljub temu, da so bila dekleta komaj 20 let stara. Ko so dekleta zapuščala palačo, so našli pri predpisani preiskavi v obleki ene izmed njih popolnoma natančen načrt za beg Abdul Hamida. Dva dneva pozneje se je pritožil eks-sultan, da ne more spati, ker škriplje njegova postelja. Poslali so po mizarja, vendar Abdul Hamid ni bil zadovoljen z njim ter je zahteval, da se mora mizar okopati. Mizar se je slekel in odšel v kopalnico. Ta čas je Abdul Hamid uporabil, oblekel se v mizarjevo obleko in hotel oditi iz palače. Straža pa je spoznala bivšega sultana ter ga je odvedla nazaj.

Slovanski vestnik.

Češka tovarna sladkorja v Srbiji. V srbski skupščini se vrši debata o koncesiji za novo češko tovarno sladkorja v Srbiji. Debata se je pričela s strokovnjaškim govorom poljedelskega ministra dr. Prodanoviča, ki je poudarjal potrebo ustanovitve druge tovarne sladkorja v Srbiji. Generalna debata bo v nekaj dneh končana in je skoro že danes gotovo, da bo skupščina koncesijo dovolila.

Nova češka banka. V kratkem se namerava ustanoviti v Pragi nova češka agrarna banka. Te dni se je začelo v čeških kmetijskih krogih podpisovanje dvamilijonskega ustanovnega akcijskega kapitala. »Venkov« je priobčil tozadevni oklic, ki so ga podpisali poslanci Svehla, Zázvorka, Udržal in Dvořak. Akcijski kapital se more po pravih zvišati na štiri milijone kron.

Izseljevanje Poljakov. Preteklo leto se je iz Nemške, Rusije in Avstro-Ogrske izselilo 106.000 Poljakov v Sev.

Ameriko. Število izseljencev, ki so došli leta 1910, v pristanišče v New Yorku, znaša 1.104.000, torej je bilo med temi skoro enajsti del Poljakov. Med te poljske izseljence se šteje tudi gališke Rusine in poljske Jude.

Telefonska in brzojavna poročila.

DELEGACIJI.

Budimpešta, 15. februarja. Vojni odsek avstrijske delegacije je prešel danes v specialno debato o mornariškem proračunu.

OGRSKE ZADEVE.

Budimpešta, 15. februarja. Včeraj se je vršilo posvetovanje četveročlenskega odbora, ki je izvoljen, da preišče, kaj je na odkritjih finančnega ministra Lukaca glede tajne pogodbe bivše koalicijske vlade z Avstrijo glede skupne banke. Posvetovanje je trajalo štiri ure, a ni bilo mogoče doseči sporazuma. Stvar je tako »zapletena«, da iz vsega sploh ne bo nič.

AVSTRO-OGRSKA BANKA.

Budimpešta, 15. februarja. Danes se je sešel generalni svet, da sklepa o pogodbi med avstrijsko in ogrsko vlado glede podaljšanja bančne skupnosti. Generalni svet ji pritrdi. Bančni obrok se ne zniža.

TURŠKA VLADNA KRIZA.

Carigrad, 15. februarja. Danes se je mladoturška zbornična stranka posvetovala o političnem položaju in se je diskutiralo o vprašanju, kateri ministri naj odstopijo. Nekateri so se izjavili zoper velikega vezirja, a velika večina je njemu kakor tudi drugim ministrom izrekla zaupanje, nezaupnico pa je stranka izrekla ministru javnih del in naučnemu ministru. Ker pa naposled seja ni bila sklepčna, ni moglo priti na vrsto vprašanje, ali naj portfelj za notranje zadeve prevzame voditelj stranke Halil. Naučnega in gradbenega ministra se bo pozvalo, naj demisionirata, če ne, ju bodo vrgli pri interpelacijah v zbornici. — Popoldne se je vršil ministrski svet, ki se pa še ni pečal z vprašanjem, kdo naj demisionira.

POTOVANJE SULTANA.

Carigrad, 15. februarja. Sultan odpotuje maja meseca v Albanijo in Staro Srbijo. Obiskal bo Monastir in Skoplje ter grob sultana Murada na Kosovem polju.

Mnenje gospoda dr. Ivana Stojanow-a, sekundarnega zdravnika garnizijske bolnišnice Plevna.

Gospod J. Serravallo

Trst.

Veseli me, da Vas zamorem opozoriti, da sem jaz, kot sekundarni zdravnik garniz. bolnišnice v Plevni, konstatiral imenitne uspehe Serravallova Kina-vina z železom pri konvalescentih.

Plevna, 14. februarja 1908.

Dr. Ivan Stojanow.

BILINSKA
KISLA VODA

Izborna dietična namizna pijača.

O dobroti Bilinske vode naj se vpraša domači zdravnik. Dobi se pri Michael Kastnerju v Ljubljani. 2993

Majhno posestvo

1 do 3 ure od Ljubljane se išče v najem. Ponudbe na: Goik, Ljubljana I., poste restante.

Stanovanje v najem!

V mestni hiši št. 18 Gradaška ulica v Ljubljani je eno v II. nadstropju ležeče, iz 3 sob, kuhinje, kleti, drvarnice in kosa vrta obstoječe stanovanje s 1. majem 1911 oddati v najem.

Pojasnila daje mestni gospodarski urad v navadnih uradnih urah.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 9. februarja 1911.

Za oskrbovanje občinskih opravil mesta Ljubljane začasno postavljeni c. kr. deželne vlade svetnik:

Laschan I. r.

Št. 4004

3109

Najboljša

oblika v kateri se za katerikoli namen zavziva ribje olje, je brez dvoma Scott-ova emulzija ribjega olja-zapnenimi in natrijevim-hypophosphiti. Ribjega olja nemorete zavziti, ker povzroči slabost in pehanje? Torej, Scott-ova emulzija vam bode napravila veselje. In še ena točka je važna: Scott-ova emulzija je bistveno zdravilno močnejša, učinkuje hitreje kot navadno ribje olje, to se pravi z drugimi besedami, da more

Pristna je s te znamko - ribičem - kot garancijskim znakom SCOTT-OVEGA EMULZIJA

Scott-ova emulzija

napraviti to, kar se z navadnim ribjim oljem ne more doseči. Poskusite sami!

Cena izvorni steklenici 2 K 50.

— cbi ee v vseh l. arnah.

Meteorološko poročilo.

Višina n. moriem 300'2 m, sred zračni tlak 736.0 mm

DNO	Čas opazovanja	Stani barometra v mm	Temperatura pu Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v mm
14	9 zveč	749.5	3.8	sr. svzh.	jasno	
15	7 zjutr.	749.4	-9.0	sl. szah.	del. obl.	0.2
	2 pop.	748.5	0.9	sr. jvzh.		

Srednja večerajšnja temp. -1.4° norm. -0.3°

TRŽIŠNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 14. februarja.

Pšenica za april 1911	11.67
Pšenica za oktober 1911	10.06
Rž za april 1911	8.31
Oves za april 1911	7.71
Koruzza za maj 1911	5.83

Zahvala.

499

Povodom britke izgube, ki me je zadela s smrtjo moje ljube matere, mi je došlo veliko pristrčnih dokazov sozalja; za izkazano tolažbo* se tem potom pristrčno zahvaljujem, osobito pa onim, ki so molili in še molijo za rajnico.

Bog povrni vsem!

Kočevje, dne 14. februarja 1911.

Fr. Sal. Watzl,

c. kr. gimn. veroučitelj.

Odda se v najem

500

kovačnica

z vsem kovaškim orodjem in stanovanjem. Kovačnica se nahaja blizu farne cerkve in ni dve uri daleč na okoli nobene kovačnice, torej je nujno potrebna ter si mlad, delaven in trezen kovač lahko ustanovi lepo prihodnost. Več se izve pri lastniku Franču Zeleniku, posestniku in trgovcu v Št. Lambertu pošta Sava ob južni železnici.

Dva moška

se sprejmeta na 489-2

STANOVANJE

v Študentovski ulici šte. 7. Več se izve istotam prtiličje, desno.

H. SUTTNER

Ljubljana Mestni trg

urar prva največja domača

exportna tvrdka ur zlatnine

in srebrnine. Lastna tovarna ur v Švici.

Tovarniška var

števna znamka:

„IKO“

Češnik zastoni in

čistilne gostje

496

Črna žena. Zgodovinska povest. Priredil Javoran. Ljubljana 1910. Založila »Katoliška Bukvarna«. — Tako zanimive povesti pač še ni izdala »Katoliška Bukvarna«, kakor je ta-le! Godi se v času bojev s Turki in kmečkih puntov na Gorenjskem blizu rajskega Bleda. Pripovedovanje je tako živo, da se ti zdi, da sam doživljaš te dogodke, kmečki značaji kakor iz krvi in mesa, tedanje razmere pa so opisane verno in tako, da nam stopajo oni časi pred oči res, kakršni so bili. Gre se za gorenjskega kmeta Franceta, ki je, ko je služil za vojaka, spoznal neko ciganko Nigano, ki ga je strastno ljubila in katero je vzel za ženo, a je imel veliko z njo pretrpeti, ker je bila ciganska princesa in mu je vedno uhajala in izginila. Meneč, da je umrla v nekem hlevu, ki so ga Turki zažgali, je vzel drugo ženo Zalko. Nigana pa se kar naenkrat pojavi na Gorenjskem kot črna žena in povzroči veliko strahu; France pa se ojuanači, jo gre iskat in spozna, da je

njegova žena. Odide z njo na Hrvaško, tu mu pa Nigana zopet uhaja, on iz žalosti gre zopet služiti vojake, nato pa pride kot vojak na Gorenjsko v svojo bivšo domačijo, kjer se je pojavil kmečki punt. Sem pa pridejo tudi Turki in z njimi Nigana, ki vzame pri neki priliki konec, ko kmetje razstrele skale, da se zvale na Turke. France se vrne zopet k svoji Zalki in živi srečno do konca. Ta tako mikavna povest je polna pristnih kmečkih značajev, med njimi navihani možiček Štefulček iz Kroke, ki se dela gluhega, kadar mu kaj prav ni, opisujejo se naši gradovi in življenje v njih, burno vojaško življenje je v oni dobi, kmečke navade in šege ter tedanji krvavi boji in pohodi. »Črna žena« bo za naše ljudstvo najprijetnejše razvedrilo v zimskih dneh in vsako društvo bo z njo obogatelo za knjigo, ki se bo povsod z največjim zanimanjem brala. — Cena broširani knjigi 1 K 40 vin., vezani 2 K, po pošti 20 vinarjev več.

St. 2570.

RAZPIS.

453 (3)

Podpisani deželni odbor razpisuje s tem

službo okrožnega zdravnika v št. Vidu nad Ljubljano.

S to službo je združena plača 1200 K z aktivitetno doklado 200 K in dvema starostnima dokladama (petletnicami) po 100 K.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje prošnje podpisane mu deželnemu odboru

do 1. marca 1911

z dokazili o starosti, upravičenju do izvrševanja zdravniške prakse, avstrijskem državljanstvu, fizični sposobnosti, npravnosti, dosedanjem službovanju ter o znanju slovenskega in nemškega jezika.

Deželni odbor kranjski

V Ljubljani, dne 20. februarja 1911.

Naročajte izborni šentjanski premog!

Kdor je kedaj kuril z njim, ne opusti ga nikdar več!

Po analizi, izvedeni po c. kr. geološkem držav. zavodu na Dunaju, potem po dr. A. Glusen, profesorju kemične tehnologije na c. kr. veliki šoli za poljedelstvo na Dunaju in konečno po aboratoriju „Združenja mostecko-duchevovskih rudarskih revirjev ima šentjanski premog 4059—4733 kalorij in 7.96—11.67% pepela in se potemtakem more vzporajati z najboljšim češkim rujavim premogom.

Cena mu je 2 K 40 h za 100 kilogramov; tedaj nižja, ko cena vsacega drugega premoga.

Naročila sprejemajo razen prodajalne pisarne šentjarske premogokopne družbe v Križevniški ulici 3, II. nadst. v hiši g. Urbana sledeče tvrdke: Fr. Babič, Do. enjska c.; S. Kavčič, Prešernova ul.; Leskovic & Meden, Jurčičev trg; J. Mencinger, Sv. Petra c.; B. Sevar, Sv. Jakoba trg; Uradn. gosp. dr., Kongresni trg. — Naročila in denar za premog sprejema Lud. Kotnik, trg. v Sp. Ljubiški. — Za sprejemanje naročil, in za inkasiranje je opravičen g. Jos. Baraga.

Slovinci in Slovenke!

Pri nakupovanju blaga za obleke zahtevajte povsod blago, ki ima napis:

Zvezdna tkanina

in varstveno znamko zlate repate zvezde. Zvezdna tkanina je zanesljivo dobro in trpežno bombažno in platneno blago, za moške in ženske obleke, srajce, rjuhe in razno drugo perilo.

Zahtevaj vsak v lastno korist od vsakega trgovca le: Zvezdno tkanino z znamko zlate repate zvezde! Naravnost pošilja le trgovcem podjetje „ZVEZDNIH TKANIN“ „HERMES“ Ljubljana.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Za križ in svobodo. Igrokaz v petih dejanjih (6 moških in 1 ženska vloga). K —50, pet izvodov in več po K —35.

Posebno za mladeniška društva pripravna igra, polna navdušenja za krščanska načela. **Andrej Hoier**, tirolski junak. *Fran Ribar*. Ljudska igra v petih dejanjih s predgovorom in sklepno sliko (18 moških, 4 ženske vloge). K —8, deset izvodov K 5.—

Ta igra je bogata po lepih prizorih, se popolnoma prilaga slovenskim ljudskim značajem in visoko vnema domovinsko čustvo.

Zbirka ljudskih iger. dosedaj 15 zvezkov po K —80.

Ta zbirka je zlasti za naša izobraževalna društva, pa tudi za druge odre ljudskega in diletanškega značaja neobhodno potrebna: igre se dajo vse brez posebnih pripomočkov lahko uprizoriti.

Vse igre v tej zbirki so prirejene za jednake t. j. samo moške ali samo ženske vloge.

Vsebine:

1. zvezek se začasno ne dobi.
2. zvezek. 1. Vedeževalka. — 2. Kmet-Herod. — 3. Župan sardamski ali Car in tesar. — 4. Jeza nad petelinom in kes.
3. zvezek. 1. Mlini pod zemljo ali zadnje ure poganstva v Rimu. — 2. Sanje. — 3. Sveta Neža. K —80.
4. zvezek se začasno ne dobi.
5. in 6. zvezek. 1. Garcia Moreno. — 2. Krčmar pri zvitem rogu. — 3. Kukavica modra ptica ali boj za doto. — 4. Sveta Cita. — 5. Pri gospodi. — 6. Črevljar. — 7. Kmet in fotograf. — Kovačev študent.

Mešani in moški zbori. Jakob Aljaž. Sedem zvezkov po K —60.

Naša pevška društva se bodo rada poslužila novih navdušenih domačih pesmi, kakoršne nam nudi Aljaževa zbirka. Vsi zbori so vzorni in veličastni, a vendar priprosti in lahki, treba samo poslužiti se jih.

1. zvezek: 1. Domovini. — 2. Nevesti. — 3. Ne zveni mi. — 4. Naša zvezda. — 5. Ujetega ptiča tožba. — 6. Soči.
2. zvezek: 1. Pri zibelki. — 2. Cerkvica. 3. Ne tožim. — 4. Oj planine. — 5. Oj z Bogom, ti planinski svet! — 6. Solskodomski mladini. — 7. Na bregu.
3. zvezek: 1. Psalm 118. — 2. Ti veselo poj! 3. Na dan. — 4. Divna noč.
4. zvezek: 1. Ujetega ptiča tožba. — 2. Zakipi duša. — 3. Dneva nam pripelji žar. 1. — 4. Pri pogrebu.
5. zvezek: 1. Job. — 2. V mraku. — 3. Dneva nam pripelji žar. 2. — 4. Z vencem tem ovenčam Slavo. — 5. Triglav.
6. zvezek: 1. Opomin k veselju. — 2. Sveta noč. — 3. Stražniki. — 4. Hvalite Gospoda. — 5. Občutki. — 6. Geslo.

Za društva in društvene prireditve:

Bajuk, Odmevi naših gajev (narodne pesmi). II. zvezek za moški, mešan, deloma ženski zbor. Partit. K 1-40. — Napevi so vzeti iz naroda in so popolnoma v tem duhu harmonizirani, služili bodo prav dobro vsem našim pevskim zborom.

Vodopivec, Kovačev študent. Besede povzete iz Zbirke ljudskih iger (Iv. Kovačič). — Priljubljena, lahko uprizorljiva spevoigra silno komične vsebine. Za proizvajanje pevskih točk je potrebnih samo šest (oziroma pet) moških in en ženski glas.

Krek, Turški križ. Igra v štirih dejanjih. — **Tri sestre.** Igra v treh dejanjih. K 1.—, 10 izvodov K 8.—. — Vsebine obeh, za mešane vloge prirejenih iger, je tako zanimiva ter za oder tako sijajno prirejena, da se bodeta igri radi svoje lahke uprizorljivosti gotovo kmalu osvojili naše ljudske odre.

Sardenko, Slovanska apostola. Zgodovinska igra. Ob 1025 letnici Metodove smrti (885—1910). K 1-20. — Krasna knjiga vsebuje samo moške vloge in ima poleg poučnega smotra tudi namen netiti med Slovinci narodno zavest ter buditi narodni ponos.

Slovenska Talija. Iz te zbirke je na razpolago v naši zalogi še okoli 80 raznih resnih in veselih iger za mešane vloge. Cena je za vse zvezke enaka in znaša samo 30 vin. za vsako igro. — Seznamek te zbirke dopošljemo na zahtevo.

7. in 8. zvezek. 1. Sinovo maščevanje ali spoštuj očeta. — 2. Za letovišče. — 3. Občinski tepček. — 4. Dve materi. — 5. Nežka z Bleda. — 6. Najdena hčl.
9. zvezek. 1. Na Betlehemske poljanah. — 2. Kazen ne izostane. — 3. Očetova kletev. — 4. Časica kave.
10. zvezek. 1. Fernando strah Asturije ali izpreobrnjenje roparja. — 2. Rdeči nosovi. — 3. Zdej gre sem, zdaj pa tja. — 4. Poštna skrivnost ali začaranó pismo. — 5. Strahovi.
11. zvezek. 1. Večna mladost in večna lepota. — 2. Repoštev, duh v krkonoških gorah ali vsega je enkrat konec. — Prepirljiva soseda ali boljša je kratka sprava kakor dolga pravda.
12. zvezek. 1. Izgubljeni sin. — 2. V ječi. Pastirci in kralji. — 3. Ljudmila. — Planšarica.
13. zvezek. 1. Vestaika. — 2. Smrt Marije Device. — 3. Marijin otrok.
14. zvezek. 1. Junaška deklica. Devica Orleanska. — 2. Sv. Boštjan. — 3. Materin blagoslov.
15. zvezek. 1. Fabiola in Neža. — 2. Turki pred Dunajem.

Knjigovodstvo. Ivan Podlesnik. 1. del. Vez. K 3-20. Prvi del „Knjigovodstva“, ki je pač najvažnejši pripomoček za gospodarski napredek, obsega načela za društva, za „Čebelice“, za mladeniče in gospodarje.

Knjigovodstvo. Ivan Podlesnik. 2. del. Vezano K 6-20.

Drugi del je posebno za posojilnice in sploh za zadrugišstvo prirejen ter obsega veliko tabel. Obravnava o kreditu, zadrugah, raifajznovkah, konverziji, blagovnem prometu in navaja praktične zgleds.

pošteno rokodelstvo. — Slovo mrtvim. — Pokojnemu v slovo.

Šesti venček narodnih pesmi za troglasni ženski zbor. Fran Kimovec. Partitura K —40, deset izvodov K 3.—.

Moški zbori. Vinko Vodopivec. Partitura K 1-60. Vsebine: Bratje v kolo. — Z vencem tem ovenčam glavo. — V mraku. — Sijaj, sijaj lunica! — Lepi Jurij. — Pogled v nedolžno oko. (Zenski zbor.) — Bratom orlom.

Gorski odmevi. Zbirka moških zborov in četertespov. Ivan Laharnar. Op. 8. Dva zvezka po K 1-50.

Vsebine I. zvezka: Mi vstajamo. — Moja domovina. — Bratje v kolo! — Napičnica. — Slovenan na dan! — Lovčevó slovo. — Vsebine II. zvezka: Z vencem tem ovenčam glavo. — Vinski hram. — Naša zvezda. — Lahko noč.

I. venček narodnih pesmi za moški zbor. Anton Grum. Part. K —50, deset izvodov K 4.—.

II. venček slovenskih narodnih pesmi za moške ali ženske glasove. Anton Grum. Part. K —80.

Praeludium et postludium super hymnum auctoris Josephi Haydn pro organo aut Fortepiano quator manibus (Secondo =

„Ped.“ c. octava). Anton Foerster. Op. 105. Partitura K —60.

Naša zvezda. Anton Foerster. Op. 87. (Besede Simon Gregorčičeve. Samospjev s klavirjem. Partitura K —80.

Bom šel na planince. Marko Bajuk. Potpuri slovenskih narod. pesmi za tamburaški zbor. Partitura K 3.—.

Vsebine: Bom šel na planince. — Na planinah solnčice sije. — Čez tri gore. — Solnce čez hribe gre. — Pa bom šel na planince. — Jaz pa pojdem na Gorenjsko. — Tiha luna jasno sije.

Na Gorenjskem je fletno. Marko Bajuk. Potpuri slovenskih narod. pesmi za tamburaški zbor. Partitura K 3.—.

Vsebine: Po jezeru. — Bratec, veseli fletno. — Le enkrat bi videl. — Na Gorenjskem je fletno.

Mešani in ženski zbori. Fran Ferjančič. Partitura K 3.—, glasovi po K —50. Zbirka obsega sledeče vzorno dovršene zbornice: Pozdrav slovenskemu domu. — Tone selnce, tone... — Planinarica. — Pustni večer. — Solnce čez hribe gre. — Na morju. — Sivilja. — Plovice. — Rožmarin. — Lahko noč.

Vse te knjige se dobe v Katoliški Bukvarni v Ljubljani, knjigarni „Ilirija“ v Kranju in J. Krajec nasl. v Novem mestu.

IZPELJAVA
vseh posilcivnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA „MERCUR“ OSREDNJA MENJALNICA: DUNAJ I., WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Döbchoov, Gabianza, H. Erastitz, Krakov, Litemeriec, Moravski Zumberg, Wöding, Meran, Novi Jičin, Pizen, Praga, Libera, Dunaško-Novomesto, Ovitava.

NAKUP IN PRODAJA vseh vrst rent, obilicaj, državni papirjev, akcij, prioritet, zastavnice, sreč. l. t. d., l. t. d. Zavarovanje proti izpadi pri državnih sreč. in vlad. papirjev. Prospekte in cenike premij zasloaj in fraako.

Berson
gumijeve pete
ohranijo čevlje
elegantne.

Kurzi efektov in menjic.
dne 14. februarja 1911.

Skupna 4% konv. renta, maj—no- vember	93—
Skupna 4% konv. renta, januar —julij	93—
Skupna 4 2/2% papirna renta, fe- bruar—avgust	97—
Skupna 4 2/2% srebrna renta, april —oktober	97-05
Avstrijska zlata renta	115-60
Avstrijska kronska renta 4%	92-95
Avstrijska investic. renta 3 1/2%	82-55
Ogrska zlata renta 4%	111-45
Ogrska kronska renta 4%	91-65
Ogrska investicijska renta 3 1/2%	80—
Delnice avstrijsko-ogrske banke	19-16
Kreditne delnice	67-04
London vista	240—
Nemški drž. bankovci za 100 mark	117-25
20 mark	23-48
20 frankov	19-01
Italijanski bankovci	94-50
Rublji	253 1/2

Službo kurjača
išče izučen ključavničar in preizkušen kurjač, oženjen, v starosti 29 let. Vešč je obeh deželnih jezikov. Ponudbe sprejema uprava lista pod šifro »kurjač«.

Pivovarna Mengeš
ustanovljena leta 1818. **JULIJ STARE** ustanovljena leta 1818.
Zaloga v Ljubljani, Metelkova ulica št. 19. (Telefon št. 248.)
pripo- svoje izborna vležano marčno, dvojno marčno in bavarsko pivo v sodčkih in steklenicah.

Tehnični birô in podjetje zgradb
Ingenieur H. UHLÍŘ
Ljubljana, Resljeva c. 26.
Strokovna izvršitev vseh vrst načrtov in pro- računov, znanstvena mnenja, prevzetja zgradb

Julij Meinl
Ustanovljeno 1862.
Uvoz kave
Veležgalnica kave

: Pristno brnsko blago :
za pomladansko in poletno sezono 1911.
Kupon (1 kupon 7 kron, 3-10 metr. dolg, za kompletno moško obleko 1 kupon 10 kron, 1 kupon 12 kron, 1 kupon 15 kron, 1 kupon 17 kron, 1 kupon 18 kron, 1 kupon 20 kron)
Kupon za črno salonsko obleko K 20—, kakor tudi blago za površnike, turistske obleke, svileni kamjarni itd., pošilja po tovarniški ceni kot rečima in solidna, dobroznana 467 (40)
zaloga tovarniškega sukna Siegel-Imhof v Brnu
Vzorci zastoj in franko.
Vsled direktnega naročila blaga pri tvrdki Siegel-Imhof iz tovarne imajo zasebniki mogočo prednost. Vsled velikega blagovnega prometa vedno največja izbira povsem svežega blaga. Stalne, najnižje cene. Tudi najmanjša naročila se izvrše najskrbneje, natančno po vzorcu.

Poročne prstane
kakor tudi drugo zlatnino priporoča po nizki ceni
Fr. P. Zajec, Ljubljana, Stari trg 26. 3873 Pošiljam cenike brezplačno.

Za slabokrvne in prebolele!!!
Pijte pravi pristni Marsala, stekl. 7/10 K 1-50
Priporoča se tudi Malaga, stekl. 7/10 K 2-50
Najfineše vino Wermouth prodaja na de- belo po jako nizki ceni 3930 12-1
FRAN GASCIO, Ljubljana, Lingarjeva ul. 1 (za škofijo).

Iz proste roke se prodaja pod ugodnimi pogoji velika enonadstropna hiša z mlinom, hlevom, 2 podoma ter vrtom v LAHOVČAH pri Komendi. Na željo se odstopi tudi nekaj zemljišča. Na prodaj je tudi še ena HIŠA V VOLICAH. Več pove lastnik Franc Ambrož, p. d. 411 Ježovec, v Lahovčah.

K dobičkanosni in brezkonkurenčni livarni bron in izdelkov iščem družabnika
Dopisi pod »Zvonarija 30.000« poštno ležeča Ljubljana. 471 2

Poročni prstani
močni v zlatu, na trpežnosti neprekosljivi, 1 par od 7 K naprej v modernih fasonah, graviranje brezplačno
FR. CUDEN
urar in trgovec Ljubljana
samo Prešernova ulica št. 1.
Največja zaloga stenskih ur. - Ceniki zastoj tudi po pošti. 121

Enonadstropna vila
bolj majhna, s šestimi sobami se prodaja v Rožni dolini št. 217, blizu župne cerkve sv. Antona pri Ljubljani ležeča nasproti peka

Dinamo stroji, elektr. motorji. Naprave za elektr. razsvetljavo in prevajanje elektr. sile. Električni obrat vseh vrst. Ventilatorji. Turbo-generatorji, elektr. železnice in lokomotive, žerjavi in dvigala. Obločnice in žarnice vseh vrst. 2073

Elektrotehniška delniška družba
preje Kolben in dr. Praga-Vysočany

Vodne turbine vseh sestav, (Francis, Pelton). Točna, cena in hitra popravila vseh elektr. strojev od drugih tvrdk. Vse potrebe za inštaliranje. Odlitki iz Siemens-Martinevega jekla, ameriška kujna litina iz lastnih velikih livaren in jeklaren. Za vele- in malo obrt.